

Fransk Film: Popkunst og storindustri

Skrevet den 20/9-2002 af [Frederik Asschenfeldt Vandrup](#)

Historien om fransk film er broget og fyldt med spændende forgreninger. Først en international stormagt og med Méliès-brødrene blandt de første til at skabe levende billeder, dernæst tvunget i knæ under 2. verdenskrig, hvor den nationale filmproduktion blev begrænset og de vigtige input af amerikanske film udeblev og derefter de turbulente år umiddelbart efter krigen, hvor de gamle instruktørers trang til tradition og nationale dyder blev udfordret af de legesyge skribenter omkring filmmagasinet Cahiers du Cinema.

Mere info

Nedenfor kan du læse anmeldelser af og nyheder om en lang række franske film, som er blevet omtalt her på CinemaZone.dk.

Der er både eksempler på klassiske franske film og produktioner, der i højere grad satser på et internationalt marked.

God fornøjelse.

Læs også...

Nyheder:

- 19-10-04: [Besson instruerer animations-film](#)
- 02-03-04: [Filmhistorien fra a-z i Cinemateket](#)
- 13-01-04: [Besson bygger studie i Paris](#)
- 07-01-04: [Deneuve og Depardieu spiller for Technié](#)
- 30-12-03: [Leon-sequel i sigte](#)
- 25-04-03: [Åbent felt på Cannes 2003](#)
- 28-01-03:

Endnu en bølge

Nybølgen i 60'erne er på mange måder fransk films væsentligste bidrag til den moderne filmhistorie, men mindst ligeså interessant og langt mere højaktuel er de seneste 20 års indædte kamp for at danne en europæisk pendant til den rent kommercielle amerikanske filmindustri. Mens det kun er Godard fra den nyskabende skare af særlinge fra 60'erne, der stadig belemrer omverdenen med nye strimler celluloid, har en håndfuld helt unge filmfolk taget opgaven om at løfte fransk film op i underholdningens øverste lag på sig – og i front for dem står ikonet [Luc Besson](#).

En enlig provokatør

I 70'erne, da nybølgen så småt havde lagt sig til et smult vande omkring fransk filmproduktion, fortsatte de etablerede instruktører med at lave habile og solide film, men de højdepunkter, der virkelig skulle gøre en forskel og gøre Frankrig stort udenfor landets grænser, udeblev. Mest opsigtsvækkende var på mange måder Luis Bunuel, der på forunderlig vis var med til at trække en tråd fra den ultimative provokation, *Den andalusiske hund* i 1929 frem til *Borgerskabets diskrete charme* fra 1972 og *Frihedens spøgelse* fra 1974. Provokatører kan man ikke undvære, men Bunuel kunne ikke ene mand sætte noget nyt i gang.

Tv-hjælp

Det skulle blive tv-mediet, der leverede et helt afgørende brud i stilstanden, da finansieringen af de statslige kanaler

Luc Besson

La

I temæt
Besson

[Yamakas
Kiss of t
Taxi 2
Jeanne I
Leon
Fartglad
Formel 1](#)

Ny

Viden er
dig vore:
nyhedsb
filmnye
direkte:

D

Akt

[Lenin](#)

[Finsk h](#)

Hvem er
særlinge
tegneser
blev por
dokume
af Terry

Sv

8 kvinder fører an i Frankrig
18-09-02:
[The Big Blue i Italien med 14 års forsinkelse](#)
03-06-02:
[Flere blodrøde floder](#)
01-03-02:
[Fartglade Besson laver Formel 1 film](#)
12-10-01:
[Norsk festival boykotter fransk film](#)
29-08-01:
[Franskmænd snyder George Lucas](#)
01-06-01:
[Gallerne indtager Amerika](#)
26-02-01:
[Nationale Priser uddelt i England og Frankrig](#)
01-02-01:
[Luc Besson og Jean Reno sammen igen](#)
31-01-01:
[Dancer i kamp om franske Cesar](#)
11-12-00:
[Det 5. element på Zombiejagt i Resident Evil](#)
17-11-00:
[Årets bedste europæiske film](#)

Anmeldelser:

10-01-05:
[24 Hours](#)
31-12-03:
[Taxi 3](#)
10-06-03:
[Jet Lag](#)
20-05-03:
[Århundredets børn](#)
18-03-03:
[The Nest](#)
19-02-03:
[Wasabi](#)
10-02-03:
[Yamakasi](#)
24-09-02:
[Asterix og Obelix 2](#)
04-09-02:
[Just Visiting](#)
22-07-02:
[De andres smag](#)
10-06-02:
[Dårligt selskab](#)
24-04-02:
[Kiss of the Dragon](#)
13-03-02:
[Pagten](#)
29-01-02:
[Belphegor - spøgelseset på Louvre](#)

blev lagt om i begyndelsen af 80'erne. En række nye kanaler opstod for at dække behovet for tv til de yngre generationer og blandt dem var velkendte navne som Canal+, La Cinq og M6 – og i 1987 fulgte privatiseringen af TF1 (Tele France 1), som bragte mængden af investeringsvillige franske tv-kanaler op på 4. Allerede få år senere blev halvdelen af franske spillefilm lavet som co-produktioner med en eller flere tv-kanaler. Der kom dermed mere risikovillig kapital i den franske filmindustri, og den slags har altid været godt for produktiviteten og vovemodet.

Nye værdier

Naturligvis gik mange af de nyankomne penge til sikre prestigeproduktioner som f.eks. den folkekære instruktør [Claude Berris](#) verdensomspændende succesfilm *Kilden i Provence* og fortsættelsen *Manon og kilden*, men ganske som i efterkrigstiden, hvor lysten til at lege med mediet hurtigt fik overtaget over den klassiske film, så stod en lang række helt unge instruktører også klar på sidelinien, og i 1985 fik man det første glimt af, hvor den nye franske film måske var på vej hen. I stedet for en intellektuel leg med filmmediet, så gik de nye drenge i højere grad op i overflade, udseende og umiddelbar underholdningsværdi.

Subway

Unge [Luc Bessons](#) tredje film, *Subway* fra 1985, havde den mutte men karismatiske [Christopher Lambert](#) i hovedrollen i en dystert fortælling om livet i en fremtidsverden. Billedsiden var en konstant sammenhængende og massiv flade, hvor intet var overladt til tilfældighederne, og selvom historien måske ikke var den varmeste nyhed, så vakte filmen tilstrækkeligt med furor. Den visuelle stil blev yderligere slået fast året efter med Jean-Jacques Beineix' enorme hitfilm *Betty Blue – 37,2 om morgenen*. Beineix havde allerede i 1981 givet en forsmag på sin visuelle kunnen med *Diva*, men den lå næsten for tidligt og kom til at stå alene i de tidlige 80'ere. Béatrice Dalle fik et gevaldigt gennembrud som Betty Blue, og plakaterne røg op på ungdomsværelser over hele den vestlige verden.

En tur i dybet

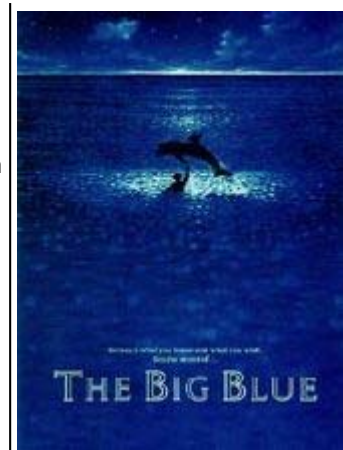
I 1988 slog [Luc Besson](#) til igen. Denne gang tog han den visuelle stil endnu længere og i den nærmest provokerende handlingløse *The Big Blue (Le grand bleu)* svælgede han i blåt, mens han fortalte historien om dykkeren Jacques Mayols ([Jean-Marc Barr](#)) fascination af de mørke dybder. Bessons navn blev nu synonymt med den nye franske stil, hvor historien og replikkerne gled i baggrunden til fordel for det nærmest reklamefilmsagtige look, der også begyndte at vise sig hos unge instruktører i andre europæiske lande, bl.a. vores egen [Lars von Trier](#) i hans debutfilm *The Element of Crime* fra 1984.

[Næste side](#)

Deltag i debatten:

Navn:

Indlæg:

Kultfilmen *The Big Blue*.

Fransk Film: Popkunst og storindustri

Forskellige veje

Nyudbryderne begyndte nu at dele sig. Den nye fokus på det visuelle udtryk bredte sig i større og større cirkler blandt de unge franske instruktører, og mens folk som f.eks. [Leos Carax](#) valgte at trække det tilbage mod en mere intellektuel tilgang som f.eks. i det store hit *De elskende fra Pont Neuf* fra 1991, holdt [Luc Besson](#) stædigt fast i sin retning mod amerikansk film med den samtidige *Nikita*.

Storebror i vest

Fransk film har altid været meget åben for inspiration fra USA, nybølgen opstod i store træk ud af en række kritikeres koncentrerede møde med 6 års udvikling i amerikansk genrefilm efter 2. verdenskrig, og derfor var der ikke noget underligt i, at den i stadig stigende grad pengestærke franske filmindustri også havde ambitioner om at skele til drømmefabrikken "over there" for at se, om man ikke kunne liste et par gode fiduser ind i den nationale produktion. [Luc Besson](#) tog selv til USA og lavede *Leon* i 1994 og *Det femte element* i 1997, men især sidstnævnte havde så mange franske franc med i foret fra det store produktionselskab Gaumont, at man sagtens kunne hyldes i lidt national stolthed - for *Det femte element* blev et af de mest højrøstede eksempler på, at fransk film ville og kunne måle sig med de store.

Rum-epos betalt af franske franc - *Det femte element*.

Mere info

Nedenfor kan du læse anmeldelser af og nyheder om en lang række franske film, som er blevet omtalt her på CinemaZone.dk.

Der er både eksempler på klassiske franske film og produktioner, der i højere grad satser på et internationalt marked.

God fornøjelse.

Læs også...

Nyheder:

- 19-10-04: [Besson instruerer animations-film](#)
- 02-03-04: [Filmhistorien fra a-z i Cinemateket](#)
- 13-01-04: [Besson bygger studie i Paris](#)
- 07-01-04: [Deneuve og Depardieu spiller for Technié](#)
- 30-12-03: [Leon-sequel i sigte](#)
- 25-04-03: [Åbent felt på Cannes 2003](#)
- 28-01-03:

Kulørte løjer

Idéen kom fra nogle tegneserier, [Luc Besson](#) havde leget med tidligere i sin karriere, og da han pludselig stod med den nødvendige halve milliard franske franc kunne det enorme projekt realiseres. Naturligvis skal der tænkes internationalt på det niveau, så superstjernen [Bruce Willis](#) blev hentet ombord. Engelske [Gary Oldman](#), der havde været en overvældende skurk i *Leon*, fik chancen igen (og venskabet mellem ham og Besson blev så tæt, at Besson stillede op som producer, da [Gary Oldman](#) debuterede som instruktør med den anderledes barske *Nil by Mouth*), og endelig fandt Besson et stjernefrø i den ukrainske model [Milla Jovovich](#), som han efterfølgende holdt godt fast i – både privat og professionelt. Filmen blev naturligvis en boksebold for kritikerne, der følte, at den lovende Besson havde solgt ud til fordel for en kulørt barnedrøm, men *Det femte element* beviser i al sin pompøse overflod, at man godt kan lave store, komplicerede fremtidsfilm med mængder af special effects og store eksplosioner udenfor de faste selskaber i

La

 I temæt
Besson

 Yamakas
 Kiss of t
 Taxi 2
 Jeanne I
 Leon
 Fartglad
 Formel 1

Ny

 Viden er
 dig vore:
 nyhedsb
 filmnye
 direkte:

D

Akt

[Lenin](#)

[Finsk h](#)

 Det endt
 Barry Le
 instruer
 blev en l
 1988 – €
 Martin B
 Spielber
 Pollack s
 opgaven

8 kvinder fører an i Frankrig

18-09-02:

The Big Blue i Italien med
14 års forsinkelse

03-06-02:

Flere blodrøde floder

01-03-02:

Fartglade Besson laver
Formel 1 film

12-10-01:

Norsk festival boykotter
fransk film

29-08-01:

Franskmænd snyder George
Lucas

01-06-01:

Gallerne indtager Amerika

26-02-01:

Nationale Priser uddelt i
England og Frankrig

01-02-01:

Luc Besson og Jean Reno
sammen igen

31-01-01:

Dancer i kamp om franske
Cesar

11-12-00:

Det 5. element på
Zombiejagt i Resident Evil

17-11-00:

Årets bedste europæiske
film

Anmeldelser:

10-01-05:

24 Hours

31-12-03:

Taxi 3

10-06-03:

Jet Lag

20-05-03:

Århundredets børn

18-03-03:

The Nest

19-02-03:

Wasabi

10-02-03:

Yamakasi

24-09-02:

Asterix og Obelix 2

04-09-02:

Just Visiting

22-07-02:

De andres smag

10-06-02:

Dårligt selskab

24-04-02:

Kiss of the Dragon

13-03-02:

Pagten

29-01-02:

Belphegor - spøgelseset på
Louvre

Hollywood – og det var et vigtigt budskab for Besson og Co at sende [filmen?](#)
ud.

Historisk fascination

Selv tog han et skridt i en lidt anden retning, da han brugte et par år på at realisere en gammel drøm om at fortælle den franske nationallegende om Jeanne fra Arc i en ny version. Dreyers mølædte kopi er stadig stærke sager, men Besson smed nok penge på bordet til at få den nye udgave til at se flot ud. Valget af kæresten Jovovich i den helt centrale hovedrolle var mere tvivlsomt, og filmen blev langt fra den succes, som man kunne have håbet. Men glemmer man det, står *Jeanne D'Arc* fra 1999 som endnu en tydelig eksponent for den internationale franske film, der satser på et verdensmarked ved bl.a. at lade de medvirkende tale engelsk, ved at vælge skuespillere som [Dustin Hoffman](#) og [John Malkovich](#) og ikke mindst ved at antage et visuelt udtryk, der ikke adskiller sig voldsomt fra det, der i døgndrift bombarderer billetkøbere verden over fra MTV og andre musikvideo-kanaler.

Kontrol som producent

[Luc Besson](#) har for lang tid siden annonceret, at han kun vil lave 10 film i sit liv – de 8 skud er blevet fyret af - og mens verden i spænding venter på, hvad de to sidste skal bruges til, så har Besson kastet sig ganske helhjertet over den del af branchen, som angiveligt skulle være hans drøm; at producere. Efter vennetjenesten for [Gary Oldman](#) i 1997 kastede han sig over høj-oktan-fortællingerne om taxi-chaufføren Daniel Morales, der i foreløbig to film har kørt de franske veje og biler i småstykker i hans hektiske jagt på at køre stærkt. Instruktørerne på de foreløbige to film har været mere anonyme arbejdsmænd, der blot har udfyldt en rolle, som [Luc Besson](#) rent praktisk stod for. For hans legesyge aftryk er tydeligt til stede i hvert minut på lærredet – og filmenes internationale succes tyder også på, at der er blevet truffet de rette valg.

Frit fald

Under optagelserne til *Taxi 2* hørte [Luc Besson](#) første gang om en gruppe unge drenge i en fransk forstad, som havde gjort en sport ud af at klatre på husfacader. Et harmløst alternativ til den bandekriminalitet, som så mange unge franske drenge og mænd er røget ud i de sidste 10-15 år. Gruppen kaldte sig Yamakasi, og straks tog en heroisk historie form i Bessons hoved. Han skrev de første linier til *Yamakasi*, mens produktionen på *Taxi 2* var i fuld gang, og han fik endda de unge gutter med ind på settet i små roller rundt om i filmen. Efter afslutningen på *Taxi 2* helligede Besson sig arbejdet med *Yamakasi*, men endte med også her at overlade rorpinden til en anden ([Ariel Zeitoun](#)). Filmen bærer dog alle de klassiske Besson-præg, dog med en anelse slagside i en socialkritisk retning, som ellers altid har været tonet ned i det Bessonske univers. Måske har det alligevel været for realistisk en oplevelse af have de ægte forbilleder for historien gående omkring sig?

Mere historisk fantasi

Sidste år så vi i Danmark [Christophe Gans'](#) storslåede *Pagten*, som på mange måder er en udløber af den trend, som Besson skød i gang med *Jeanne D'Arc*. Den historiske storfilm, som franskmændene alle dage har været gode til, iført hektiske actionklæder. For i stedet for vittig dialog og smukke billeder, har man nu banal dialog, smukke billeder og en lang række actionoptrin,

Den nye historiske gyser - *Pagten*.

Sv

07-01-02:
[Human Resources](#)

27-12-01:
[Kampen om Gallien](#)

05-12-01:
[De blodrøde floder](#)

04-12-01:
[The Escort](#)

05-10-01:
[Fuglen og de fattige](#)

17-09-01:
[Efterårseventyr](#)

16-07-01:
[Elsk mig](#)

14-05-01:
[Det begynder i dag](#)

11-04-01:
[Blodsøstre](#)

12-03-01:
[Taxi 2](#)

29-01-01:
[Place Vendôme](#)

26-01-01:
[Dråber på hede sten](#)

23-01-01:
[En privat affære](#)

06-11-00:
[Klassetur](#)

05-10-00:
[Tomme dage](#)

05-09-00:
[Den lille død](#)

05-09-00:
[Hvem er Robert?](#)

16-08-00:
[Jeanne D'Arc](#)

16-05-00:
[Leon](#)

05-04-00:
[Englenes Drømmeliv](#)

04-04-00:
[Asterix og Obelix – I kamp mod Cæsar](#)

Artikler:

03-02-04:
[Berlin '04: Europæisk dominans](#)

28-03-03:
[Natfilmfestival 2003](#)

17-04-02:
[NatFilm 2002: Euro-tips, del #3](#)

03-03-02:
[Daniel Auteuil: Den alsidige stjerne](#)

12-01-02:
[Jean-Pierre Jeunet - Fantasiens kontrollfreak](#)

30-06-00:
[Fransk nationalhelt indtog Tivoli](#)

der enten imponerer i omfang (*Jeanne D'Arc*) eller i koreografi (*Pagten*). Godt nok taler de fransk i Gans' udredning af historien om en mystisk dræberulv, men selvom produktionen på den måde ikke udelukkende er rettet mod eksportmarkederne, så er dens billedsprog og kampscener så universelt i udtrykket, at den nok skal klare sig.

Mere end blot eksport

Men inden man hovedrystende opgiver enhver tanke om fransk film som en seriøs medspiller, må man ikke glemme, at det, man husker som en fransk film, bestemt ikke har opgivet ævredet. For heldigvis har det franske hjemmemarked vist sig at være stort nok til at huse både de amerikanske film, de franske forsøg på at lave amerikanske film og de rent franske film. Det beviser det store væld af snakkesagelige livsstilsdramaer, -komedier og –tragedier, som stadig kigger forbi Danmark og ikke mindst de imponerende tal fra de franske billetluger, som beviser, at man ikke nødvendigvis behøver tale engelsk og slå nogen ned for at få succes – det er blot en af genvejene. Og med [Luc Besson](#) som stadig legesyg producer på sidelinien skal fransk film nok holde fast i den varierede nationale produktion i en årrække endnu. Næste år kan vi i hvert fald glæde os til *Taxi 3*, og så har franskmændene også haft mod og mandshjerte til at slå selveste [George Lucas](#) i kampen om at lave den første rent digitale film, *Vidocq*, som kommer til et par udvalgte danske byer i slutningen af 2002.

[Første side](#)

Deltag i debatten:

Navn:

Indlæg:

Seneste kommentarer: (1 i alt - [Læs alle](#))

Forfatter	Indlæg
Cube_soup 5-3-2003 11:29	Det var faktisk ikke vidocq der var den første rent digitale film, men en lille indie film med navnet "jackpot" bare så i ved det

